

**Društvo matematikov, fizikov
in astronomov Slovenije**

Jadranska ulica 19
1000 Ljubljana

Tekmovalne naloge DMFA Slovenije

Društvo matematikov, fizikov in astronomov Slovenije dovoljuje shranitev v elektronski obliki, natis in uporabo gradiva v tem dokumentu **za lastne potrebe učenca/dijaka/študenta in za potrebe priprav na tekmovanje na šoli, ki jo učenec/dijak/študent obiskuje**. Vsakršno drugačno reproduciranje ali distribuiranje gradiva v tem dokumentu, vključno s tiskanjem, kopiranjem ali shranitvijo v elektronski obliku je prepovedano.

Še posebej poudarjamo, da **dokumenta ni dovoljeno javno objavljati na drugih spletnih straneh** (razen na www.dmf.si), dovoljeno pa je dokument hraniti na npr. spletnih učilnicah šole, če dokument ni javno dostopen.

NALOGE ZA SEDMI RAZRED

Čas reševanja: 120 minut. Vsaka naloga je vredna 10 točk.

N1	N2	N3	N4	N5

1. Zapiši vsa petmestna števila oblike $72xy1$ (x in y sta različni števki), ki so deljiva z 9.
2. V deželi Nije imajo kovance samo za 1, 3, 19 in 31 denarnih enot. Peter želi plačati račun v višini 1239 denarnih enot. Pri plačevanju mora uporabiti kovance vseh štirih vrednosti. Izračunaj največje in najmanjše možno število kovancev, ki bi jih moral za plačilo odšteti Peter.
3. Dan je pravokotni trikotnik ABC s hipotenuzo AB . Točka O naj bo središče temu trikotniku očrtane krožnice. Simetrala kota $\angle BAC$ seka krožnico v točkah A in D . Kot $\angle BAC$ je velik 37° . Izračunaj velikost kota $\angle BOD$.
4. Cena izdelka je bila 48 EUR. Ko se je cena znižala, se je število prodanih izdelkov povečalo. Število prodanih izdelkov se je povečalo za polovico, izkupiček pa se je povečal za četrino. Kolikšna je znižana cena izdelka?
 - a) Enakostranični trikotnik, katerega polmer včrtane krožnice je dolg 2 cm.
 - b) Pravokotni trikotnik ABC s pravim kotom pri C , katerega stranica BC je dolga 8 cm, polmer včrtane krožnice pa 2 cm.
5. Načrtaj trikotnika z danimi podatki in potek načrtovanja kratko opiši. Kote načrtaj s šestilom in ravnilom.

NALOGE ZA OSMI RAZRED

Čas reševanja: 120 minut. Vsaka naloga je vredna 10 točk.

N1	N2	N3	N4	N5

1. Poenostavi izraz:

$$\left(\sqrt{3^2} + \sqrt{392} \cdot \frac{\sqrt{13^2 + 12^2} \cdot (2^2 + 2^1 - 2^0) \cdot \sqrt{1\frac{9}{16}}}{-\left(\frac{1}{8} - \frac{1}{8} : \frac{1}{2^3}\right)} \cdot \frac{1}{\sqrt{2}} \right) : \sqrt{\frac{1}{\sqrt{256}}}$$

2. Če točko, ki predstavlja število a_1 na številski premici, prezrcalimo preko točke, ki predstavlja nasprotno vrednost števila a_1 , dobimo točko, ki predstavlja število a_2 . Nato to točko prezrcalimo preko točke, ki predstavlja nasprotno vrednost števila a_2 , in dobimo a_3 . Postopek ponavljamo in ugotovimo, da je $a_5 = -97\frac{1}{5}$. Koliko je a_1 ?
3. Tekmovalci so se z avtobusom peljali na tekmo. Usedli so se na sedeže, oštevilčene z zaporednimi naravnimi števili z vsoto 54. Koliko tekmovalcev se je peljalo na tekmo, če je le eden sedel na sedežu, označenim s praštevilom, in sta bila tekmovalca vsaj dva? Ali je rešitev ena sama?
4. Kot $\measuredangle BAC$ trikotnika ABC je velik 70° . Na stranici AB leži točka D , na stranici AC pa točka E tako, da je $\measuredangle BDC = \measuredangle BEC$. Kot $\measuredangle DCB$ je velik trikrat toliko kot $\measuredangle EBC$. Daljici BE in DC se sekata v točki M tako, da je kot $\measuredangle DMB = 84^\circ$. Izračunaj velikosti kotov trikotnika ABC .
5. Aleš, Bojan, Cene in Drago so skupaj kupili gozd. Aleš je plačal 50 % kupnine. Znesek, ki ga je plačal Bojan, je bil enak tretjini zneska, ki so ga plačali preostali 3 skupaj. Znesek, ki ga je plačal Cene, je bil enak 25 % zneska, ki so ga plačali preostali 3 skupaj. Drago je plačal 2000 EUR. Koliko je stal gozd?

NALOGE ZA DEVETI RAZRED

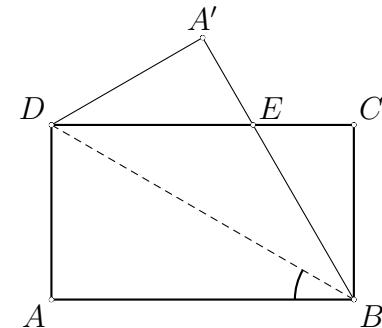
Čas reševanja: 120 minut. Vsaka naloga je vredna 10 točk.

N1	N2	N3	N4	N5

1. Izračunaj vrednost izraza:

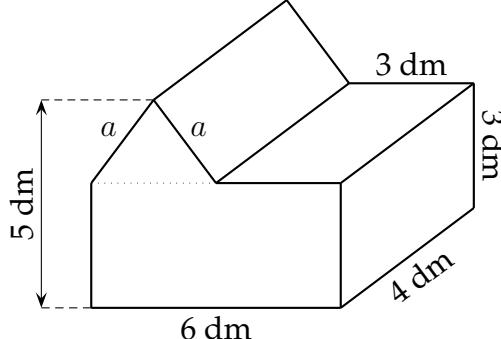
$$\left(\sqrt{4375} \cdot \frac{\left(\frac{1}{\sqrt{2}} + \frac{1}{\sqrt{3}} \right)^2 \cdot \sqrt{(169 - 144) \cdot 3} \cdot (5 - 2\sqrt{6})}{-\left(\frac{1}{8} - \frac{1}{8} : \frac{1}{2^3} \right)} \cdot \sqrt{21} + 2^1 + 2^0 \right) : \sqrt[4]{\frac{1}{256}}$$

2. Če prepognemo pravokotnik $ABCD$ vzdolž diagonale DB , nastane trikotnik BCE (glej sliko), katerega ploščina je enaka $\frac{1}{6}$ ploščine pravokotnika $ABCD$. Stranica AB je dolga 8 cm. Izračunaj velikost kota $\angle DBA$ in dolžino diagonale pravokotnika $ABCD$. Rezultat naj bo natančen.

3. Na številski premici ležita točki $A(-2)$ in $B(15)$. Kakšno koordinato bi lahko imela točka M , da bi veljalo: $|AM| : |MB| = 3 : 14$? Zapiši vse možnosti.

4. Iz lesene kocke s stranico 6 dm izrežemo zagozdo oblike kot na sliki. Kolikšen je delež odpadka? Koliko barve porabimo, da zagozdo pobarvamo enkrat z zaščitnim premazom, če z 0.1 litra barve pobarvamo 1 m^2 površine?

5. Vrtnarja Jaka in Bine sta v sadovnjaku vsak v svoji vrsti sadila enake sadike dreves. Vsak od njiju je za zasaditev enega drevesa porabil 10 minut. Jaka je z delom začel prej. Ob 12.00 je Jaka imel posajenih 36 dreves, kar je trikrat toliko, kot jih je imel posajenih Bine v trenutku, ko je imel Jaka posajenih toliko dreves kot Bine ob 12.00. Koliko dreves je imel Bine posajenih ob 12.00 in ob kateri uri je Bine začel s sajenjem?

Rešitve za 7. razred

1. Če je število deljivo z 9, je vsota njegovih števk deljiva z 9. Vsota števk števila $72xy1$ je $10 + x + y$, kar pomeni, da mora biti $x + y = 8$ ali $x + y = 17$. Ker sta x in y različni števki, dobimo v prvem primeru števila: 72081, 72171, 72261, 72351, 72531, 72621, 72711 in 72801, v drugem pa števili: 72891 in 72981.

Zapis ali uporaba kriterija za deljivost z 9	1 točka
Ugotovitev, da je $x + y = 8$	2 točki
Zapis vseh osmih možnosti (72081, 72171, 72261, 72351, 72531, 72621, 72711 in 72801)	4 točke*
Ugotovitev, da je $x + y = 17$	2 točki
Zapisani preostali števili 72891 in 72981	1 točka

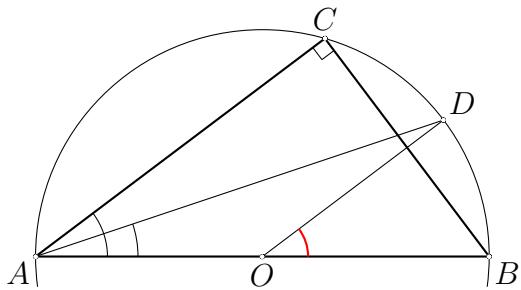
***Opomba:** Za vsaki dve števili dobi 1 točko, za napačno možnost se točka odsteje.

2. Največ kovancev bo Peter potreboval, če bo plačal s po enim z vrednostjo 31, 19 in 3 enot, preostanek pa s kovanci z vrednostjo ene denarne enote. Teh bo potem: $1239 - 31 - 19 - 3 = 1186$. V tem primeru bo Peter potreboval 1189 kovancev.

Najmanj kovancev potrebuje v primeru, če bo vzel največ tistih z največjo nominalno vrednostjo. Ker mora porabiti po vsaj en kovanec vsake vrednosti, bo za plačilo $31 + 19 + 3 + 1 = 54$ enot porabil 4 kovance. Torej mora preostalih $1239 - 54 = 1185$ enot plačati s čim manj kovanci. Ker je $1185 = 38 \cdot 31 + 7$, potrebuje več kot 38 kovancev. Pokažimo, da 39 kovancev zadošča. Če uporabi 38 kovancev po 31 enot, preostalih 7 enot ne more plačati z enim kovancem. Če pa uporabi 37 kovancev po 31 enot, lahko preostalih $1185 - 37 \cdot 31 = 38$ enot plača z dvema kovancema po 19 enot. Torej mora uporabiti vsaj $4 + 39 = 43$ kovancev,

Ugotovitev, da je potrebno imeti kar največ kovancev za 1 enoto	2 točki
Izračun največjega števila kovancev 1189	2 točki
Zapis števila 1239 z maksimalnim številom kovancev za 31 enot: $1239 = 39 \cdot 31 + 1 \cdot 19 + 3 \cdot 3 + 2 \cdot 1$	2 točki
Ugotovitev, da to ni najmanjše število in da lahko zapišemo $1239 = 38 \cdot 31 + 3 \cdot 19 + 3 + 1$	3 točke
Najmanjše število kovancev je 43	1 točka

3. Ker O leži na razpolovišču hipotenuze, je trikotnik AOD enakokrak z dvema polmeroma za kraka. Kot ob osnovnici trikotnika OAD meri polovico kota BAC , torej 18.5° . Kot ob vrhu O pa potem $180^\circ - 2 \cdot 18.5^\circ = 143^\circ$. Iskani kot je njegov sokot in meri 37° .

Skica z označenim središčem očrtane krožnice (O), narisano simetralo in presečiščem simetrale in krožnice (D).	2 točki
Ugotovitev, da je trikotnik AOD enakokrak	2 točki
Izračun kota ob osnovnici 18.5°	2 točki
Izračun kota ob vrhu 143°	2 točki
Izračun iskanega kota $\angle DOB = 37^\circ$	2 točki

Opomba: Tekmovalec lahko zapiše vse vmesne kote z oznakami (npr. α , $180^\circ - \alpha$) in eksplicitno zapiše samo velikost iskanega kota in dobi vse točke. Rešitev, dobljena z merjenjem, je neveljavna in dobi tekmovalec največ 2 točki za skico.

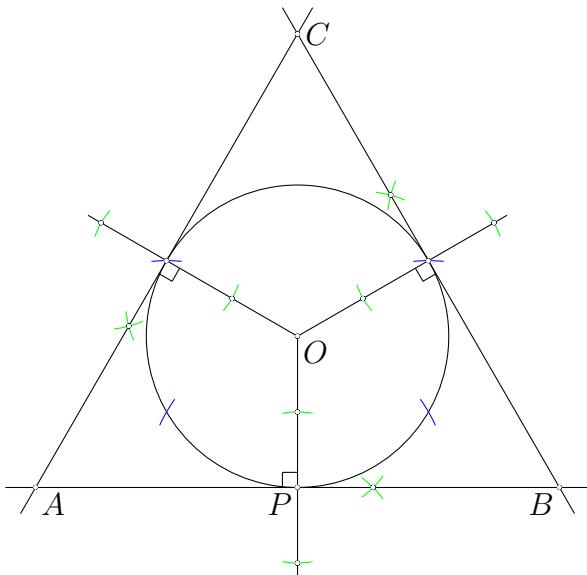
Tekmovalec lahko pride do rešitve tudi z upoštevanjem, da se simetrali kota BAC in stranice BC sekata v točki D . Če tega ne utemelji, dobi največ 8 točk. Če manjka tudi utemeljitev zakaj sta OD in AC vzporedni, pa prejme največ 6 točk.

4. Recimo, da so pred znižanjem prodali x izdelkov. Izkupiček je bil tako $48x$. Po znižanju se je število prodanih izdelkov povečalo za pol in so prodali $\frac{3x}{2}$ izdelkov. Izkupiček pa se je povečal za $\frac{1}{4}$ in je znašal $48x + \frac{1}{4} \cdot 48x = \frac{5}{4} \cdot 48x = 60x$. Novo ceno dobimo, če nov izkupiček delimo s številom prodanih izdelkov $\frac{60x}{\frac{3x}{2}} = 40$ EUR.

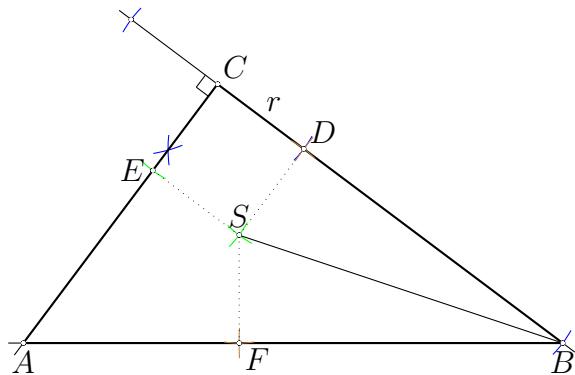
Opomba: Ker je se število prodanih izdelkov povečalo, je $\frac{3x}{2} > x$, kar pomeni, da je $x > 0$. Torej je v gornji enačbi res dovoljeno deliti z $\frac{3x}{2}$.

Zapis izkupička pred znižanjem $48x$	1 točka
Število prodanih izdelkov po znižanju $\frac{3x}{2}$	2 točki
Nov izkupiček $48x + \frac{1}{4} \cdot 48x = \frac{5}{4} \cdot 48x = 60x$	1 + 1 + 1 točka
Uporaba deljenja izkupička s številom izdelkov	2 točki
Rezultat: 40 EUR	2 točki

5. a) V enakostraničnem trikotniku dotikaljšča stranic razdelijo včrtano krožnico na tri enake dele. Načrtamo krožnico s polmerom 2 cm in jo s tremi točkami razdelimo na enake dele. V vsaki od dobljenih točk konstruiramo tangentno na krožnico. Presečišča tangent so oglišča trikotnika.

- b) Če v pravokotnem trikotniku narišemo polmere od središča do vseh dotikališč, dobimo kvadrat s stranico r in še dva štirikotnika, ki ju sestavlja skladna trikotnika. Najprej torej načrtamo pravi kot pri oglišču C in kvadrat, ki nam da središče včrtanega kroga. Odmerimo stranico BC in dobimo oglišče B . Točko D , ki predstavlja oglišče kvadrata, sedaj prezrcalimo čez daljico BS in dobimo točko F – dotikališče krožnice in hipotenuze. Daljico BF še podaljšamo, da seka drugi krak pravega kota in dobimo oglišče A .

a) Narisana krožnica in razdeljena na tri enake dele	1 točka
Načrtana ena tangenta pravokotno na polmer	1 točka
Konstrukcija ostalih dveh stranic	1 točka
Opis konstrukcije	1 točka
-
b) Skica, iz katere je viden vsaj en pravokoten polmer na stranico	1 točka
Narisan kvadrat s stranico 2 cm in označeno središče včrtanega kroga ..	1 točka
Zrcaljenje dotikališča D čez SB v F	1 točka
Podaljšanje BF , da dobimo A	1 točka
Opis konstrukcije	2 točki

Rešitve za 8. razred

1. Računajmo:

$$\begin{aligned}
 & \left(\sqrt{3^2} + \sqrt{392} \cdot \frac{\sqrt{13^2 + 12^2} \cdot (2^2 + 2^1 - 2^0) \cdot \sqrt{1\frac{9}{16}} \cdot \frac{1}{\sqrt{2}}}{-\left(\frac{1}{8} - \frac{1}{8} : \frac{1}{2^3}\right)} \right) : \sqrt{\frac{1}{\sqrt{256}}} = \\
 &= \left(3 + \sqrt{196 \cdot 2} \cdot \frac{\sqrt{169 + 144} \cdot (4 + 2 - 1) \cdot \sqrt{\frac{25}{16}} \cdot \frac{1}{\sqrt{2}}}{-\left(\frac{1}{8} - \frac{1}{8} : \frac{1}{8}\right)} \right) : \sqrt{\frac{1}{16}} = \\
 &= \left(3 + 14\sqrt{2} \cdot \frac{\sqrt{313} \cdot 5 \cdot \frac{5}{4}}{-\left(\frac{1}{8} - 1\right)} \cdot \frac{1}{\sqrt{2}} \right) : \frac{1}{4} = \left(3 + 14\sqrt{2} \cdot \frac{\sqrt{313} \cdot 5 \cdot \frac{5}{4}}{\frac{7}{8}} \cdot \frac{1}{\sqrt{2}} \right) \cdot 4 = \\
 &= \left(3 + \frac{14\sqrt{2} \cdot \sqrt{313} \cdot 5 \cdot 5 \cdot 8}{7 \cdot 4 \cdot \sqrt{2}} \right) \cdot 4 = (3 + 100\sqrt{313}) \cdot 4 = 12 + 400\sqrt{313}.
 \end{aligned}$$

Kvadriranje $\sqrt{3^2} = 3$ 1 točka

Delno korenjenje $\sqrt{392} = 14\sqrt{2}$ 1 točka

Vsota potenc $2^2 + 2^1 - 2^0 = 5$ 1 točka

Korenjenje ulomka $\sqrt{1\frac{9}{16}} = \frac{5}{4}$ 1 točka

Upoštevan vrstni red operacij in nasprotna vrednost $-\left(\frac{1}{8} - \frac{1}{8} : \frac{1}{2^3}\right) = \frac{7}{8}$... 2 točki

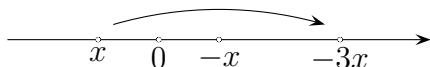
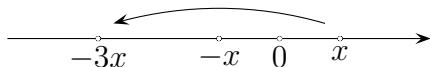
Dvakratno korenjenje $\sqrt{\frac{1}{\sqrt{256}}} = \frac{1}{4}$ 1 točka

Krajšanje s $\sqrt{2}$ ali racionalizacija in množenje 1 točka

Poenostavitev ulomka $(100\sqrt{313})$ 1 točka

Rezultat: $12 + 400\sqrt{313}$ 1 točka

2. Če število prezrcalimo preko njegove nasprotne vrednosti, se pomnoži z -3 . Ko postopek izvršimo štirikrat, iz a_1 dobimo a_5 . Tako velja $a_5 = a_1 \cdot (-3)^4$. Torej je $-97\frac{1}{5} = 81a_1$ in $a_1 = -\frac{6}{5}$.

Ugotovitev, da je $a_2 = -3a_1$ 3 točke

Zapis $a_5 = (-3)^4 \cdot a_1$ 3 točke

(Tekmovalec lahko zapiše vsak naslednji člen s prejšnjim in za vsakega prejme točko.)

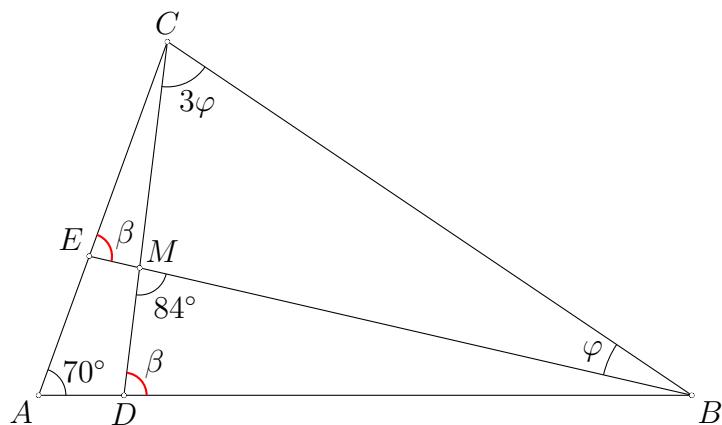
Enačba: $-\frac{486}{5} = 81a_1$ 2 točki

Izračun $a_1 = -\frac{6}{5}$ 2 točki

3. Na tekmo se lahko pelje največ 6 tekmovalcev, saj je največja razlika med dvema zaporednima prašteviloma med 2 in 54 enaka 6. Tekmovalca ne moreta biti dva, ker bi bila vsota števil njunih sedežev liha. V primeru treh tekmovalcev je vsota treh zaporednih števil $n + n + 1 + n + 2 = 3n + 3 = 54$ in je potem $n = 17$. Trije sedeži bi bili označeni s števili 17, 18, 19, kar ni ustreznega rešitev, saj sta 17 in 19 praštevili. V primeru, da bi se peljali na tekmo širje tekmovalci, bi bila vsota zaporednih naravnih števil na sedežih $n + n + 1 + n + 2 + n + 3 = 4n + 6$. Tako bi bilo $4n = 48$ in $n = 12$. Tekmovalci bi sedeli na sedežih 12, 13, 14, 15, kar ustreza pogoju, saj je samo 13 praštevilo. V primeru petih tekmovalcev je vsota števil na sedežih enaka $5n + 10$ in je deljiva s 5, zato ne more biti 54. V zadnjem možnem primeru dobimo vsoto $6n + 15 = 54$ in $6n = 39$, ta enačba nima rešitve v naravnih številih. Edina možna rešitev je, da se na tekmo peljejo 4 tekmovalci.

Ugotovitev, da je lahko tekmovalcev največ 6	1 točka
Izključitev možnosti dveh tekmovalcev.	1 točka
Zapisna vsota števil sedežev v primeru treh tekmovalcev: $3n + 3$	1 točka
Izračunana števila sedežev 17, 18, 19	1 točka
Izključitev te možnosti zaradi dveh praštevil	1 točka
Zapis vsote za štiri tekmovalce: $4n + 6$	1 točka
Izračunana števila sedežev in potrditev rešitve: 12, 13, 14, 15	2 točki
Izključitev možnosti petih tekmovalcev $5n + 10 \neq 54$	1 točka
Izključitev možnosti šestih tekmovalcev $6n + 15 \neq 54$	1 točka

4. Kot $\angle DMB = 84^\circ$ je zunanji kot trikotnika BCM . Označimo $\varphi = \angle CBE$. Potem je $\varphi + 3\varphi = 84^\circ$ in $\varphi = 21^\circ$. V štirikotniku $ADME$ sta notranja kota pri A in M enaka 70° in 96° (sokot $\angle DMB$), kota pri D in E pa sta skladna, saj sta sokota skladnima kotoma $\angle BDC = \angle BEC = \beta$. Vsak od njiju meri potem $\frac{1}{2}(360^\circ - 70^\circ - 96^\circ) = 97^\circ$. Torej $\beta = 180^\circ - 97^\circ = 83^\circ$. Kota $\angle EBA$ in $\angle ACD$ sta tudi skladna, zato lahko izračunamo $\angle MBD = 180^\circ - 83^\circ - 84^\circ = 13^\circ$. Notranji kot trikotnika ABC z vrhom v B meri $\varphi + 13^\circ = 34^\circ$, notranji kot z vrhom v C pa $3\varphi + 13^\circ = 76^\circ$. Koti v trikotniku ABC so $70^\circ, 34^\circ$ in 76° .

Skica z označenimi skladnimi koti 1 točka
Ugotovitev ali upoštevanje, da je kot $\angle BMD = 84^\circ$ zunanji kot trikotnika BCM .

1 točka

Izračun $\varphi = 21^\circ$ **1 točka**

Ugotovitev, da sta dva kota v štirikotniku $ADME$ skladna **1 točka**

Izračun teh kotonov 97° **1 točka**

Izračun $\beta = 83^\circ$ **1 točka**

Izračun kotonov $\measuredangle ABE = \measuredangle ACD = 13^\circ$ **1 točka**

Zapisana ali upoštevana zveza notranji kot trikotnika ABC z vrhom v B : $\varphi + 13^\circ$

1 točka

Zveza za notranji kot z vrhom v C : $3\varphi + 13^\circ$ **1 točka**

Odgovor: Koti v trikotniku ABC so $70^\circ, 34^\circ$ in 76° **1 točka**

5. Aleš plača $\frac{1}{2}$ kupnine. Aleš, Cene in Drago so plačali skupaj trikrat toliko kot Bojan, torej je Bojan plačal $\frac{1}{4}$ kupnine. Aleš, Bojan in Drago so plačali skupaj štirikrat toliko kot Cene, torej je Cene plačal $\frac{1}{5}$ kupnine. Skupni delež Aleša, Bojana in Ceneta je $\frac{1}{2} + \frac{1}{4} + \frac{1}{5} = \frac{19}{20}$. Za Draga ostane $\frac{1}{20}$ kupnine. 2000 EUR je $\frac{1}{20}$ cene gozda, gozd pa zato stane 40000 EUR.

Ugotovitev, da plača Bojan $\frac{1}{4}$ zneska **3 točke**

Ugotovitev, da plača Cene $\frac{1}{5}$ zneska **3 točke**

Izračun deleža prvih treh $\frac{1}{2} + \frac{1}{4} + \frac{1}{5} = \frac{19}{20}$ **2 točki**

Izračunan delež Draga $\frac{1}{20}$ **1 točka**

Izračunana cena gozda 40000 EUR **1 točka**

Rešitve za 9. razred

1. Računajmo:

$$\begin{aligned}
 & \left(\sqrt{4375} \cdot \frac{\left(\frac{1}{\sqrt{2}} + \frac{1}{\sqrt{3}}\right)^2 \cdot \sqrt{(169 - 144) \cdot 3} \cdot (5 - 2\sqrt{6})}{-\left(\frac{1}{8} - \frac{1}{8} : \frac{1}{2^3}\right)} \cdot \sqrt{21} + 2^1 + 2^0 \right) : \sqrt[4]{\frac{1}{256}} = \\
 &= \left(\sqrt{625 \cdot 7} \cdot \frac{\left(\frac{1}{2} + \frac{2\sqrt{6}}{6} + \frac{1}{3}\right) \cdot 5\sqrt{3} \cdot (5 - 2\sqrt{6})}{-\left(\frac{1}{8} - 1\right)} \cdot \sqrt{21} + 3 \right) : \frac{1}{4} = \\
 &= \left(25\sqrt{7} \cdot \frac{\frac{5+2\sqrt{6}}{6} \cdot 5\sqrt{3} \cdot (5 - 2\sqrt{6})}{\frac{7}{8}} \cdot \sqrt{7 \cdot 3} + 3 \right) \cdot 4 = \\
 &= \left(\frac{25\sqrt{7} \cdot (5 + 2\sqrt{6}) \cdot 5\sqrt{3} \cdot (5 - 2\sqrt{6}) \cdot 8 \cdot \sqrt{7} \cdot \sqrt{3}}{7 \cdot 6} + 3 \right) \cdot 4 = \\
 &= \left(\frac{25 \cdot 7 \cdot (25 - 4 \cdot 6) \cdot 5 \cdot 3 \cdot 8}{7 \cdot 6} + 3 \right) \cdot 4 = (500 + 3) \cdot 4 = 2012
 \end{aligned}$$

Delno korenjenje $\sqrt{4375} = 25\sqrt{7}$ **1 točka**

Kvadrat dvočlenika $\left(\frac{1}{\sqrt{2}} + \frac{1}{\sqrt{3}}\right)^2 = \frac{5+2\sqrt{6}}{6}$ **1 točka**

Korenjenje $\sqrt{(169 - 144) \cdot 3} = 5\sqrt{3}$ **1 točka**

Produkt $(5 + 2\sqrt{6})(5 - 2\sqrt{6}) = 1$ **1 točka**

Izračun imenovalca $-\left(\frac{1}{8} - \frac{1}{8} : \frac{1}{2^3}\right) = \frac{7}{8}$ **1 točka**

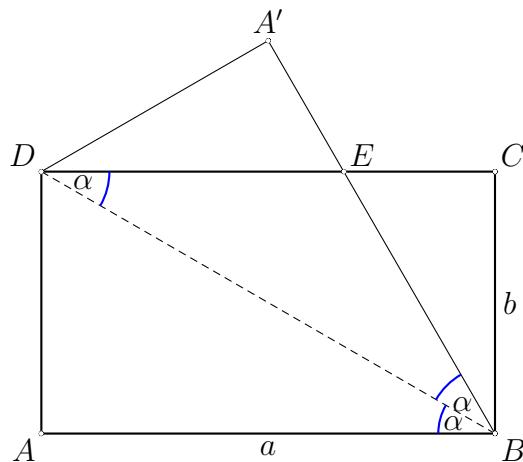
Okrajšan ulomek 500 **2 točki**

Izračunana vsota $500 + 2^1 + 2^0 = 503$ **1 točka**

Izračunan četrti koren $\sqrt[4]{\frac{1}{256}} = \frac{1}{4}$ **1 točka**

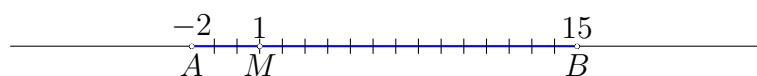
Rezultat: 2012 **1 točka**

2. Ploščina pravokotnika $ABCD$ je enaka ab , ploščina trikotnika BCE pa $\frac{ab}{6} = \frac{|EC| \cdot b}{2}$, torej je $|EC| = \frac{a}{3} = \frac{8}{3}$ cm. Kota $\angle DBA$ in $\angle BDC$ sta skladna, saj imata vzporedne krake (izmenična kota), prav tako je s temo kotoma (na sliki označena z α) skladen kot $\angle EBD$ in potemtakem je trikotnik DBE enakokrak. Zato je $|BE| = |DE| = \frac{2a}{3} = \frac{16}{3}$ cm. Torej je $|BE| = 2|EC|$ in trikotnik CEB je polovica enakostraničnega trikotnika. Sledi $\angle CBE = 30^\circ$. Torej je $\angle DBA = 30^\circ$ in je tudi trikotnik ABD polovica enakostraničnega trikotnika z višino $a = 8$ cm. Če označimo $d = |BD|$, mora zato veljati $8 = \frac{d\sqrt{3}}{2}$, kar nam da $d = \frac{16\sqrt{3}}{3}$.

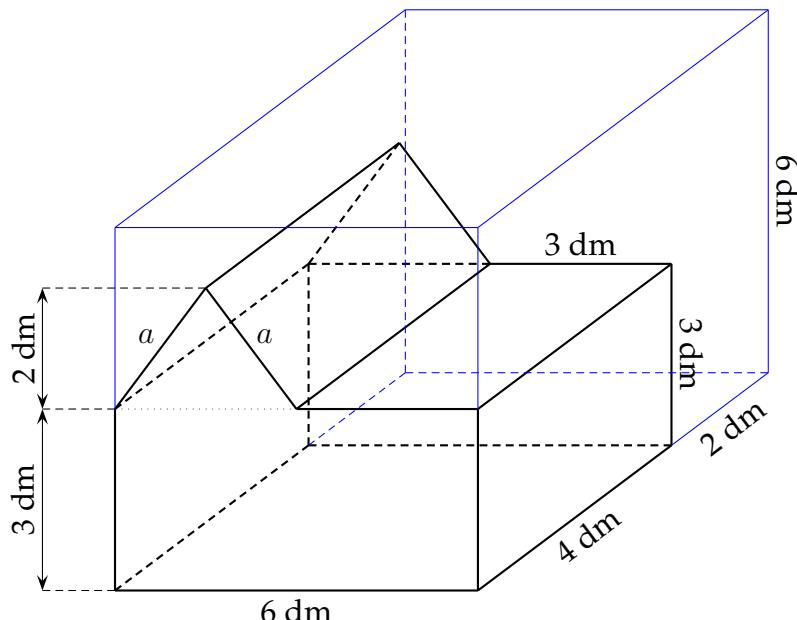
Zapis ploščine trikotnika BCE je $\frac{ EC \cdot b}{2}$	1 točka
Izenačitev z eno šestino ploščine pravokotnika	1 točka
Izračun $ EC = \frac{8}{3}$ cm	1 točka
Utemeljitev, da je EBD enakokrak trikotnik	2 točki
Izračun $ BE = \frac{16}{3}$ cm	1 točka
Ugotovitev, da je trikotnik ECB polovica enakostraničnega trikotnika	1 točka
Zapis velikosti kota $\angle CBE = 30^\circ$	1 točka
Zapis diagonale z višino (a), npr. $a = \frac{d\sqrt{3}}{2}$	1 točka
Izračun diagonale $d = \frac{16\sqrt{3}}{3}$	1 točka

3. Točka M lahko leži na številski premici med točkama A in B , ali pa levo od A . V prvem primeru razdaljo med A in B (17 enot) razdelimo na $|AM| + |MB| = 3k + 14k = 17k = 17$. Zato je $k = 1$ in $|AM| = 3$. Koordinata točke M je 1, $M(1)$. Če točka M leži levo od točke A , je $|BM| = |AB| + |AM| = 17 + 3k = 14k$. Zato je $k = \frac{17}{11}$ in $|AM| = 4\frac{7}{11}$. Koordinata točke $M(-6\frac{7}{11})$.

Zapis $ AB = 17$	1 točka
Vsota razdalj $ AM + MB = 17$	1 točka
Upoštevanje razmerja razdalj: $3k + 14k = 17$	1 točka
Izračunan $k = 1$	1 točka
Možna koordinata $M(1)$	1 točka
Upoštevanje, da M lahko leži levo od A (lahko slika)	1 točka
Zapis vsote razdalj: $ AM + AB = BM $	1 točka
Upoštevanje razmerja: $3k + 17 = 14k$	1 točka
Izračun $k = \frac{17}{11}$	1 točka
Druga možna koordinata $M(-\frac{73}{11})$	1 točka

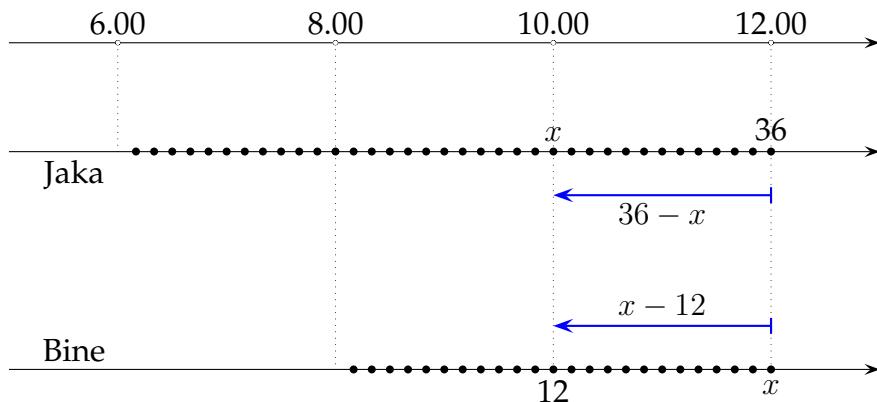
4. Kocka s stranico 6 dm ima prostornino 216 dm^3 . Zagozdo sestavljata kvader (6 dm, 4 dm in 3 dm) s prostornino 72 dm^3 in tristrana prizma, ki ima za osnovno ploskev enakokrak trikotnik z osnovnico 3 dm in višino na osnovnico 2 dm. Višina tristrane prizme je 4 dm in njena prostornina meri $3 \cdot 2 \cdot \frac{4}{2} = 12 \text{ dm}^3$. Prostornina zagozde je torej 84 dm^3 , kar predstavlja $\frac{84}{216} = \frac{7}{18}$ kocke, delež odpadka je potem $\frac{11}{18}$. Zagozda je prizma z osnovno ploskvijo iz pravokotnika in enakokrakega trikotnika s skupno ploščino $6 \cdot 3 + \frac{3 \cdot 2}{2} = 21 \text{ dm}^2$ in višino 4 dm. Obseg osnovne ploskve je $6 + 3 + 3 + 2a + 3$ cm, a dobimo s pomočjo Pitagorovega izreka in meri $\frac{5}{2}$ cm. Obseg osnovne ploskve je torej 20 cm. Površina prizme pa $2 \cdot 21 + 20 \cdot 4 = 122 \text{ dm}^2 = 1.22 \text{ m}^2$. Ker za 1 m^2 porabimo 0.1 l barve, ga za premaz skupno potrebujemo 0.122 l.

Prostornina kocke 216 dm^3	1 točka
Izračun neznane stranice $a = \frac{5}{2} \text{ dm}$	1 točka
Izračunana prostornina zagozde $72 \text{ dm}^3 + 12 \text{ dm}^3$	(1 + 2) točke
Izračunan delež odpadka $\frac{11}{18}$	2 točki
Izračunana površina 122 dm^2	2 točki
(V zadnjih treh alinejah točkovnika pripada po ena točka tekmovalcu, ki uporablja pravilen postopek računanja prostornine, deleža in površine, čeprav z napacnimi podatki.)	

Rezultat: potrebujemo 0.122 l barve 1 točka

5. Jaka je imel ob 12.00 posajenih 36 dreves, Bine pa x . Pred nekaj časa je imel Jaka x posajenih dreves, Bine pa $\frac{36}{3} = 12$. Ker sta v vmesnem času posadila vsak enako število dreves, lahko zapišemo enačbo: $36 - x = x - 12$. Rešitev te enačbe $x = 24$, torej je imel Bine ob 12.00 posajenih 24 dreves. Ker je za vsakega porabil 10 minut, je skupaj delal 240 minut ali štiri ure in je moral začeti s sajenjem ob 8.00.

Zapis števila posajenih dreves ob 12.00 ($36, x$) 1 točka
Ugotovitev, da je v času, ko je imel Jaka x dreves, Bine imel 12 dreves .. 2 točki
Upoštevanje, da sta v vmesnem času zasadila enako število dreves 2 točki
Zapis enačbe: $36 - x = x - 12$ 2 točki
Rešitev $x = 24$ 1 točka
Izračunan čas sajenja dreves 4 ure 1 točka
Izračunan začetek sajenja 8.00 1 točka